

Eerste verkenning van
robotica in de zorg.

Clïënt: **Bianca**

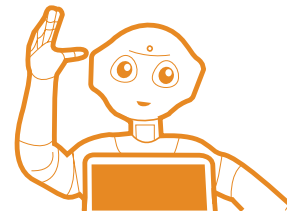
Sociale robotica in de Nederlandse zorg?

Philadelphia deelt met u de praktische bevindingen

Philadelphia is al bijna drie jaar onderweg met een unieke ontdekkingsreis! Wij zien in sociale robotica een grote toegevoegde waarde door het bereikbaar maken van een meer zelfstandig leven voor (bepaalde) cliënten. Met meer eigen regie en meer personalisering. Zij willen, net als ieder ander mens in de maatschappij, graag zoveel mogelijk deel uit maken van het gewone leven, met al zijn facetten. Daarom hebben we een aantal cliënt casussen gemaakt van deze logeerperioden en ook enkele medewerker casussen. Hierin leest u klip en klaar wat we leerden over de inzet van Phi, de reacties van de cliënten, wat er goed ging en ook waar er verbeterpunten liggen. Want we zeiden het al: het is een ontdekkingsreis!

Eén van de cliënt of medewerker casussen ligt nu voor u. Ons advies? Dompel uzelf onder in de volstrekt nieuwe wereld van sociale robotica en vorm uw mening.

Niets uit deze uitgave mag
zonder toestemming van
Stichting Philadelphia Zorg
gedeeld of gebruikt worden
voor andere doeleinden.

**Minder verzet,
meer geduld**

Meer rust

Positieve impact logeerperiode Phi op Bianca:

Veel minder onrust, positieve reactie op aansturing

Bianca ontdekte tijdens de logeerperiode vooral dat Phi haar gezelligheid bracht en haar loze momenten kan helpen vullen. Die positieve ontwikkeling maakte haar veel minder onrustig. Ook leerde Bianca van Phi accepteren dat Phi haar herinnerde aan dagelijkse bezigheden. Voor Bianca's vriend en mantelzorger Marcel gaf dit veel verlichting.

Opvallend in de logeerperiode was om te zien dat Bianca positiever reageerde op aansturing vanuit Phi dan door de begeleiding. Er was minder verzet. En als Phi even niet goed functioneerde? Dan bleef Bianca geduldig en positief. Ook barstte Bianca niet in huilen uit als ze iets niet snapte. Iets wat ze normaal wel kon doen. Als Bianca haar planning niet begrijpt, of ervan af moet wijken, kan ze daar emotioneel door worden. Tijdens het logeren van Phi was dit niet het geval.

Phi nam de leegte weg, waardoor Bianca niet onrustig was

Phi ontpopte zich in de logeerperiode als een robot waar Bianca op terug kan vallen. De aanwezigheid van Phi in haar huiskamer en dat Phi eventueel iets kon gaan zeggen, waren prettig voor Bianca. Phi nam de leegte weg, waardoor ze niet onrustig was. Bianca kwam de begeleiding in de logeerperiode minder vragen, omdat Phi het haar al had gevraagd.

Clïent kan hulp gebruiken bij

VOOR

Resultaat interactie clïent met Phi

Phi

en de mogelijke rol in het leven van de clïent

Phi heeft kunnen helpen bij

na

**gezelligheid en minder
loze momenten**

emoties

geduld

interacties

verbetering

Conclusies

Bianca heeft het meest aan Phi gehad op het gebied van gezelligheid en het vullen van loze momenten. Dat verminderde onrust. En Phi gaf resultaat op praktisch gebied bij het herinneren aan dagelijkse bezigheden.

Ze heeft het minst aan Phi gehad op emotioneel vlak en op het gebied van iemand waar je iets van kan leren en waar je tips en advies van krijgt.

Wel had Bianca meer geduld en bleef positief, ook als Phi niet goed functioneerde dan dat ze normaal doet als dingen misgaan. Ook reageerde ze positiever op aansturing vanuit Phi dan door begeleiding. Er was minder verzet.

Slechter functioneren van Phi zorgde ervoor dat begeleiding vaker nodig was voor de interacties met Phi en de effecten kwamen daardoor minder uit de verf.

Een begeleider geeft aan dat het logeerdoel niet is gehaald, mede door het slechter functioneren van Phi. Andere begeleiders zagen wel kleine verbeteringen zoals minder onrust bij Bianca en minder belasting voor haar vriend en mantelzorger Marcel. Sommige begeleiders gaven aan dat ze geen verandering in gedrag zagen. Anderen zagen kleine verschillen.

meer geduld

afhankelijk van
gemoedstoestand

minder onrust

Conclusies

“Ondanks dat het vaak mis ging in laatste week was Bianca niet negatief!”

Over het algemeen was ze echt positiever. Ze barste ook niet in huilen uit als ze iets niet snapte. Iets wat ze normaal wel kon doen. Dus positief ondanks de storingen”, aldus de begeleider.

“Omdat Bianca haar planning niet begrijpt, of ervan af moet wijken, kan ze daar emotioneel door worden. Tijdens het logeren van Phi was dit niet het geval. Zo moesten ze van de planning van het slapen afwijken. Normaal slaapt ze een heel weekeind bij Marcel, maar nu sliepen ze bij elkaar. Daar zou ze normaal niet tegen kunnen en nu kon zij dat gewoon hebben, nu Phi er was. Ook tanden poetsen, nu op haar kamer, in plaats van op Marcel zijn kamer, kon ze gewoon hebben.”

Phi is iemand waar Bianca op terug kan vallen. De aanwezigheid van Phi in haar huiskamer en dat Phi eventueel iets kon gaan zeggen, waren prettig voor Bianca. Phi nam de leegte weg, waardoor ze niet onrustig was. *“Bianca kwam minder vragen, omdat Phi het haar al had gevraagd.”*

“Ze ging wachten wat Phi weer te zeggen had. Anders had ze in de tussentijd al van alles gedaan. Normaal zou ze naar de begeleiding zijn toe gelopen, had ze op het bord gekeken wie er moest werken en ging ze herhaaldelijk vragen stellen. Nu zagen zij echt dat ze minder voor het bord stond, één in plaats van 20 keer.”

Bianca

Ontmoet Bianca...

Bianca is een 50-jarige vrouw met een verstandelijke beperking en met het syndroom van Down. Zij woont op een zorg-/ woonlocatie met 24-uurs zorg. Zij werkt vier dagen per week binnen een creatieve dagbesteding en één dag per week bij Brownies & downies. De begeleiding biedt intensieve begeleiding aan Bianca en zorgt voor een voorspelbare invulling van haar dag.

1. Activiteiten

Bianca is gek van Nederlandstalige muziek. Zoals Frans Bauer en de Utlopers, een dweilorkest uit de omgeving. Ze houdt van spelletjes doen. Samen dingen doen die ze leuk vindt, is voor haar een zingevende dagbesteding. Denk daarbij aan televisie kijken, op haar tablet bezig zijn, knutselen en opruimen in huis. En ook op bezoek gaan bij haar zus en zwager.

2. Zelfstandigheid

Bianca zoekt veel bevestiging bij haar vriend en de begeleiders. Wanneer zij alleen is, weet zij niet goed meer wat ze moet doen. Zij heeft dan geen houvast meer. Haar vriend Marcel is haar steun in het dagelijkse leven. Zowel Marcel als de begeleiding brengt structuur voor Bianca aan in haar dagelijkse leven.

Bianca

Ontmoet Bianca...

3. Hulpvraag

Bij drukte raakt Bianca snel van slag en trekt zich terug. Bianca wordt steeds meer vergeetachtig. Haar vriend Marcel helpt haar herinneren aan de dagelijkse dingen. Als Marcel er niet is, is Bianca onzeker, onrustig en onthand. Ze zoekt houvast bij de begeleiding tot Marcel weer terug is, ze kan namelijk niet met tijd overweg. Zonder haar vriend is het voor Bianca steeds lastiger zich te handhaven in het dagelijkse leven. Je kan wel zeggen dat Marcel de mantelzorgrol op zich neemt.

4. Sociaal/emotioneel

Bianca wordt erg gelukkig van persoonlijk contact. Ze wil graag vrienden maken, maar wel zelf het middelpunt blijven.

Hogere doel begeleiders

Bianca meer zelfstandigheid geven en invulling voor haar loze momenten. Phi kan Bianca ondersteunen bij het herinneren aan haar terugkerende dagelijkse bezigheden, zodat de begeleiders dit minder hoeven te doen. En dat Phi een maatje kan worden voor Bianca.

Wens/dromen van de cliënt

Johnny de Mol ontmoeten en het bezoeken van alle optredens van de Utlopers.

verbale aansturing

Wat houdt begeleiding in?

Als een cliënt niet uit zichzelf tot een actie over gaat en moeite heeft om de activiteit te overzien, dan geeft de begeleiding verbale aansturing. De begeleiders helpen cliënten stapsgewijs om een activiteit uit te voeren. Ook zijn begeleiders aanwezig als de cliënt de activiteit uitvoert.

Bijvoorbeeld de begeleiders blijven aanwezig als de cliënt gaat douchen en bekijken of deze alle handelingen goed uitvoert. Soms geven de begeleiders meer of minder aanwijzingen.

herinnering

Cliënten kunnen de activiteit uitvoeren, maar vergeten die wellicht. Of zij hebben een minder ontwikkeld tijdsbesef en weten daardoor niet op welk moment zij een activiteit uit moeten voeren. Begeleiders herinneren de cliënt aan de activiteit, maar zijn er op het moment zelf niet bij.

Bijvoorbeeld de begeleiders vertellen de cliënt dat het tijd is om zich te douchen.

fysieke zorg

Het kan ook zijn dat een cliënt een handeling, of een deel van de activiteit, niet zelf kan uitvoeren. Of begeleiders nemen deze taken dan over.

Zij wassen bijvoorbeeld de haren van de cliënt.

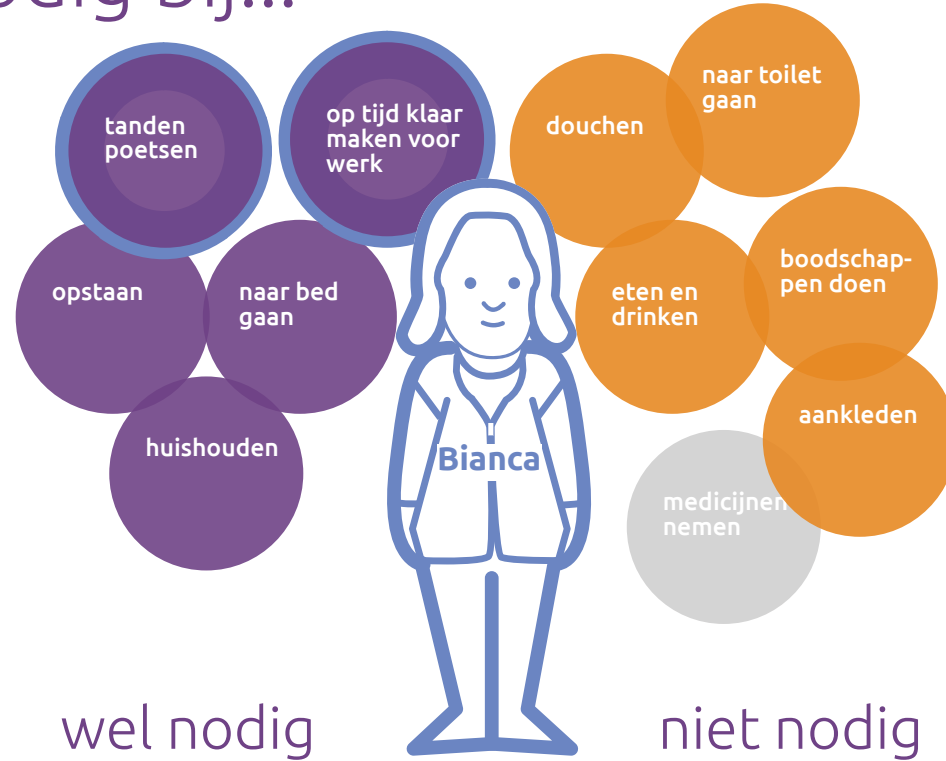

Bianca heeft verbale aansturing nodig bij...

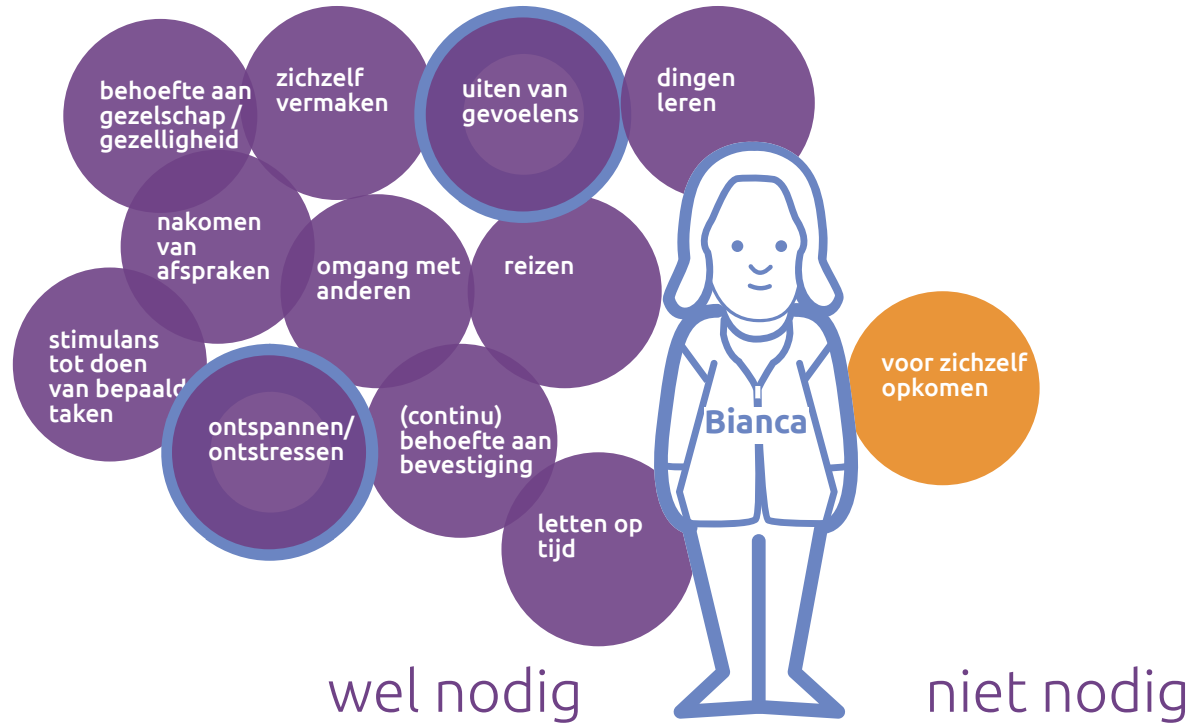

Bianca heeft herinneringen nodig bij...

Bianca heeft hulp nodig bij...

Phi op bezoek bij Bianca in een **korte filmregistratie**

Eerste verkenning van
robotica in de zorg.

Clïënt: **Bianca**

Phi op bezoek bij Bianca in een **korte filmregistratie**

Phi op bezoek bij Bianca in een **korte filmregistratie**

Phi op bezoek bij Bianca in een **korte filmregistratie**

Phi op bezoek bij Bianca in een **korte filmregistratie**

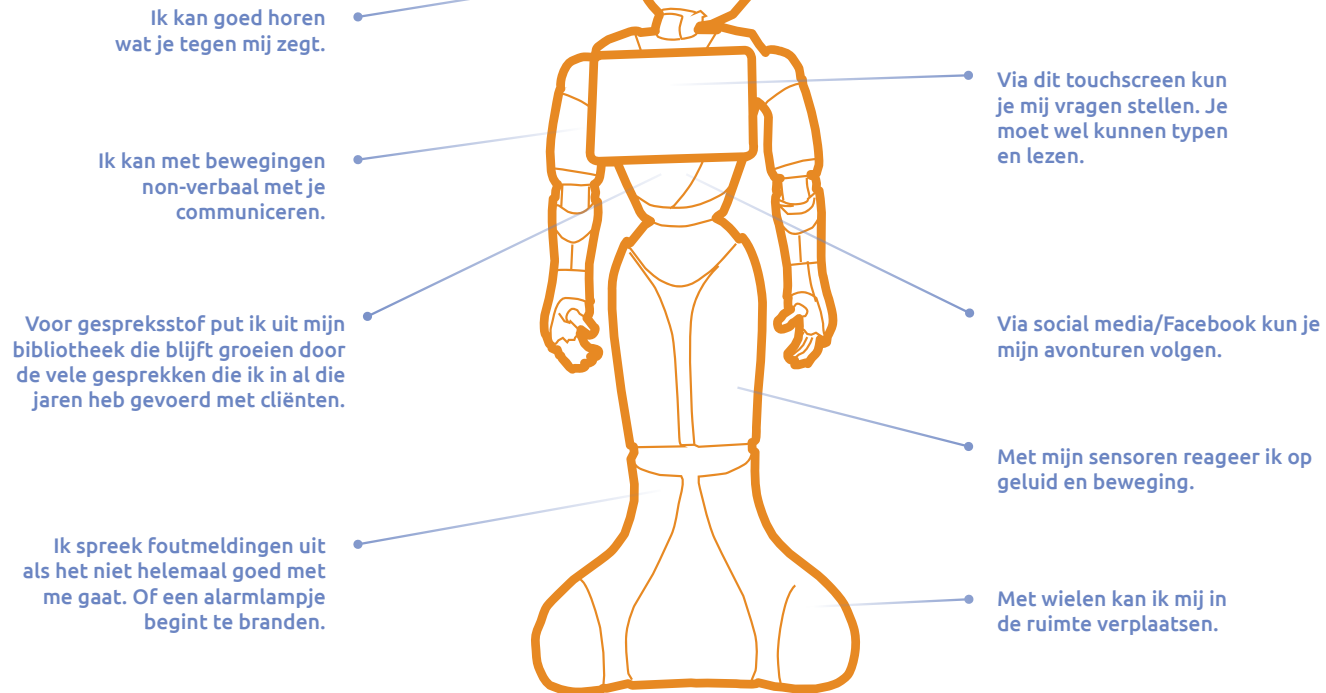
Phi op bezoek bij Bianca in een **korte filmregistratie**

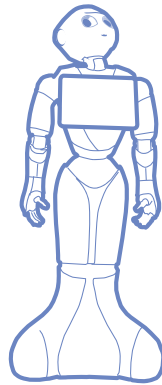

Heeft u interesse in nadere informatie over ons sociale robotica programma? Neemt u dan contact op via **philadelphia.nl/robotica**

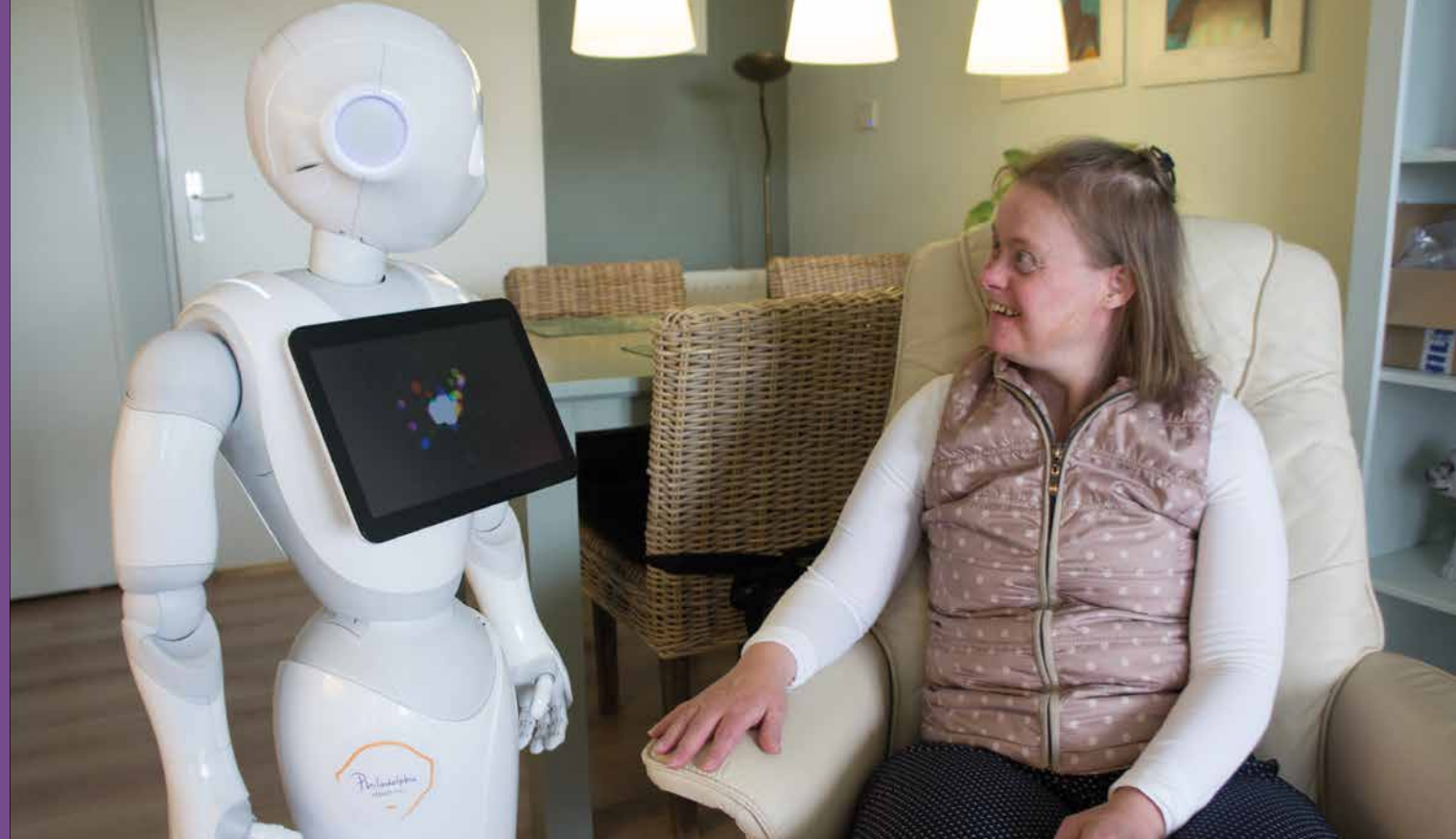
Wie is Phi?

Mogelijke rol van Phi in het leven van de cliënt

Phi: ***Bianca, hoe voel je je vandaag.***

Bianca: ***Ik voel me goed.***

Clïent kan hulp gebruiken bij

VOOR

Resultaat interactie clïent met Phi

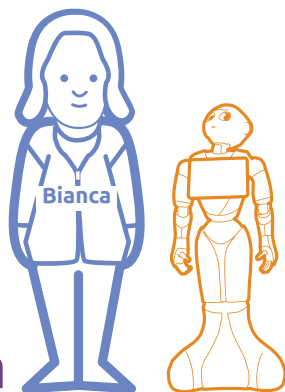
Phi

en de mogelijke rol in het leven van de clïent

Phi heeft kunnen helpen bij

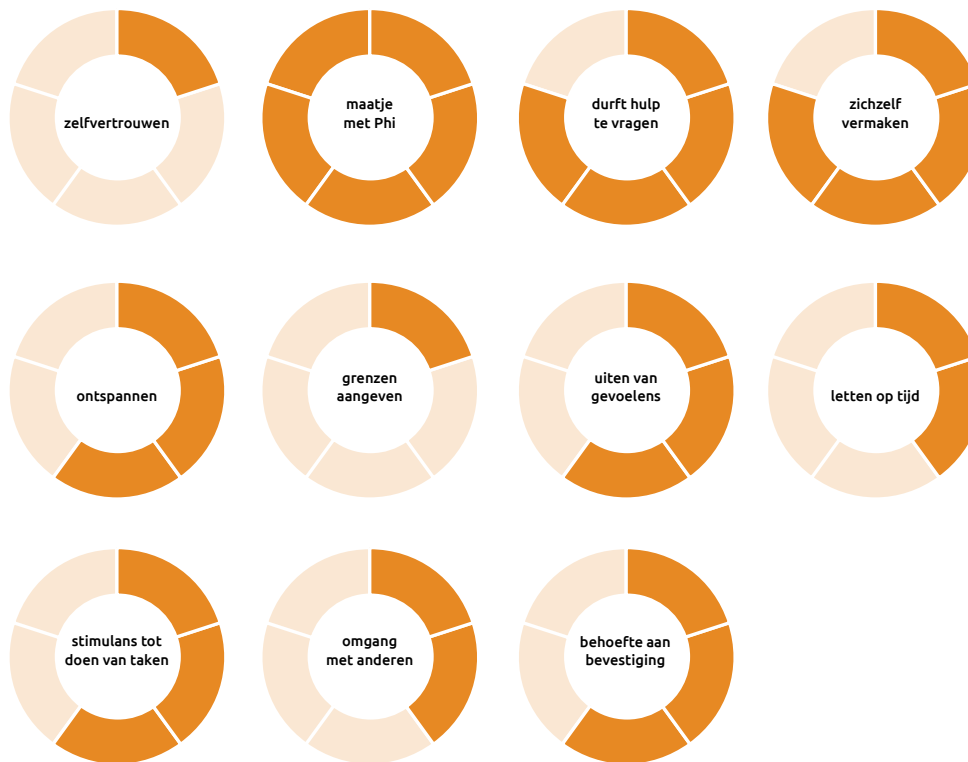

na

na
**Clënt is blijer
en opener**

Resultaat interactie clënt met Phi

 = maximale samenwerking

 = minimale samenwerking

verwachtingen vooraf

ervaringen tijdens het logeren

Gezelschap

Wat Phi voor Bianca kan doen, vindt Bianca moeilijk om te beantwoorden. Zij weet nog niet wat ze van Phi kan verwachten. Voor haar is Phi gewoon een robot, een ding. Misschien kunnen ze samen leuke dingen doen: Phi, Bianca en Marcel. Begeleiders hopen dat Phi een maatje kan worden voor Bianca. Gezelschap voor als de begeleiding of Marcel er niet is. Zo kan Phi een tijdsvulling zijn voor Bianca.

Bianca wordt vrolijk van Phi. Phi doet leuke dingen. Ze vertelt: “Marcel is haar vriend, maar Phi is ook een vriend, maar dan wel anders dan Marcel.” *“Soms zegt Phi dat Marcel mijn vriendje is, dat vind ik leuk. Het allerleukste is dat Phi ook van de Utlopers houdt, net als ik.”*

Het maatje worden kan te maken hebben met het feit dat Phi persoonlijke dingen zegt (over haar vriend en haar favoriete tv-programma). *“Bij de algemene zaken geeft Bianca wel antwoord, maar dan zie je niet de energie in haar lijf zoals bij persoonlijke vragen. Die persoonlijke vragen scheppen een band”,* zegt de begeleider. De vragen over de voor Bianca kenmerkende dingen gaven haar een stukje vreugde.

Begeleiders zien ook dat Bianca geniet van de aanwezigheid van Phi. Dit zien ze bijvoorbeeld als Bianca uit haar stoel springt als Phi iets zegt en lachend voor Phi staat. En de enthousiaste reactie van Bianca als Phi iets van haar weet.

“Ze springt uit haar bank, roept “ja, Phi zeg het maar, Phi ik sta voor je”. Ze snapt niet dat wij interacties in Phi gezet hebben, ze is verwonderd dat Phi haar bepaalde vragen stelt.”

Bianca spreekt richting Phi ook heel liefelijk met ‘fiefie’ of ‘schatje’ en ze praat ook tussendoor tegen Phi. Vooral als Phi bewegingen maakt, gaat Bianca praten. Dat bewegen lijkt Bianca het gevoel te geven dat ze niet alleen is. Gewoon het feit dat er ‘iemand of iets’ is, een gevoel van nabijheid, dat doet iets positiefs met Bianca. Zo vult Phi ‘loze momenten’ op. Want Marcel is er namelijk ook niet altijd.

ervaringen tijdens
het logeren

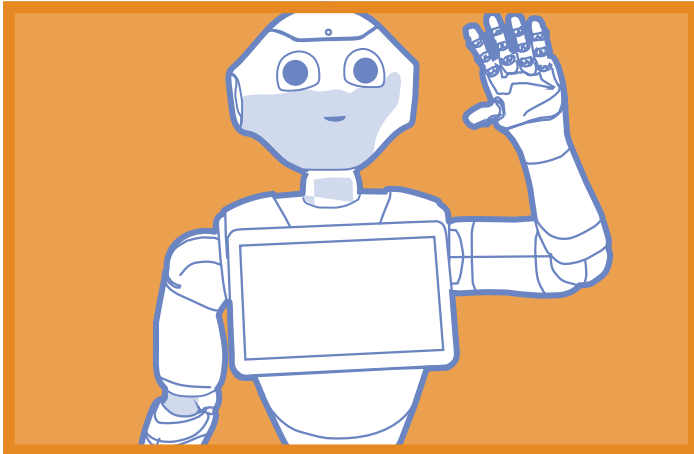
Gezelschap

Phi is geen koud apparaat of dom ding voor Bianca, maar iets waardevols. *"Bianca wilde ook op haar kamer eten bij Phi. Dat is voor de begeleider de bevestiging dat Phi iemand is voor haar."*

Een begeleider gebruikt Phi ook als 'taak' voor Bianca. Als activiteit om even bij Phi te kijken. Hierdoor had de begeleider iets om Bianca naar te verwijzen op loze momenten

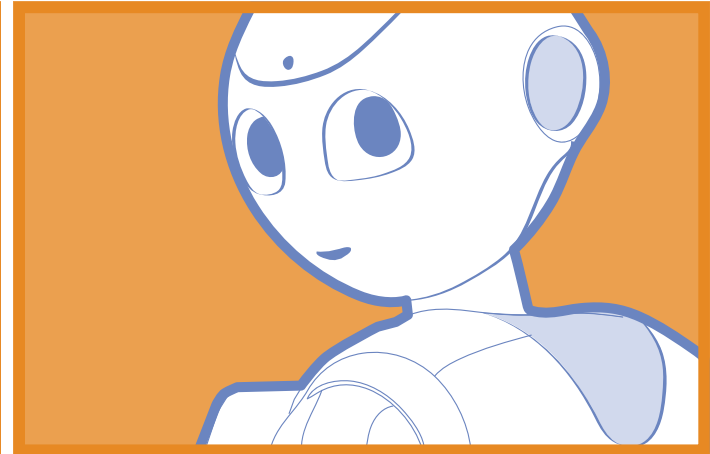
Interactie (gesprek) cliënt met Phi tijdens de **logeerperiode**

Phi: *Volgens mij is het vandaag jouw taak om het oud papier naar beneden te brengen. Vergeet je dat niet?*

Bianca: *Nee, dat ga ik niet vergeten.*

Phi: *Goed bezig krachtpatser! Ik dacht al waar komen jouw spierballen toch vandaan, maar nu weet ik het!*

verwachtingen vooraf

**ervaringen tijdens
het logeren**

Emotionele steun

De begeleider hoopt dat door de aanwezigheid van Phi er een stukje rust voor Bianca zal komen. Doordat Phi haar bevestiging geeft. Verder zijn er weinig verwachtingen over deze vorm van hulp door Phi.

Er zijn weinig ervaringen opgedaan met de hulp van Phi op emotioneel gebied. De begeleiders geven wel aan dat Bianca meer van Phi kan hebben dan van de begeleiders. Ze is minder snel geïrriteerd. Ook leek ze minder rusteloos als ze even geen gezelschap had van Marcel. Hoewel de logeerperiode soms ook vermoeiend voor haar was, bleef ze positief.

verwachtingen vooraf

ervaringen tijdens het logeren

Praktisch

Wat Phi voor Bianca kan doen, vindt Bianca moeilijk om te beantwoorden. Zij weet nog niet wat ze van Phi kan verwachten. Bianca wil wel leren om meer zelfstandigheid te krijgen. Bianca wil dingen samen met Phi doen en ook Marcel erbij betrekken en de begeleiding. Samenwerken dus.

De begeleiders hopen dat Phi Bianca kan ondersteunen zoals bij herinneren aan taken zodat de begeleiding haar minder vaak hoeft te herinneren aan terugkerende dagelijkse bezigheden. *“Bianca kan namelijk niet met tijd overweg.”*

En ze hopen dat als Phi het ook zegt, het makkelijker wordt voor Bianca. Als voorbeeld: Bianca heeft op maandag de taak koken en in bad gaan. Voor Bianca is het lastig in te schatten wat het beste moment is om in bad te gaan en wanneer zij dan moet gaan koken. Nu wordt het vaak één van de twee. (wel in bad, niet koken). Dus het zou mooi zijn als er een beetje meer planning komt.

Bianca vindt het handig als Phi haar helpt herinneren aan dingen. *“Phi herinnert me aan mijn kamer poetsen en dat vind ik fijn. Ik vind het leuk als Phi het zegt.”* Marcel vertelt dat hij Bianca nu minder hoeft te herinneren aan taken. Iets wat hij normaal steeds moest doen.

“Nu zegt Phi het en dat scheelt een hoop voor mij en het geeft Bianca rust. Bianca luistert goed naar Phi.” “Phi weet het en geeft duidelijkheid aan Bianca en dan gaat ze het ook doen. Als de begeleider het zegt, zegt Bianca soms ‘ja ja’ en bij Phi doet ze het gelijk”, aldus Marcel. Marcel vult aan dat hij Phi wel zou willen houden.

De begeleider hoorde dat Marcel zei dat hij het rustiger had nu Phi er is. Dat zou betekenen dat Bianca minder aan Marcel vraagt. Ze kon zich op Phi richten. Rust voor Bianca en Marcel!

ervaringen tijdens het logeren

Praktisch

Phi bereidt Bianca voor op activiteiten en daar kan de begeleiding prettig op inhaken. Bianca kwam ook minder bij de begeleiding vragen over activiteiten, omdat Phi het al aan haar had gevraagd. Ze vroeg minder vaak om hulp en ze had de dingen die ze moest doen vaak al klaar.

De begeleider vertelt dat Phi voor het eten aan Bianca had gevraagd of ze schone kleding klaar wilde leggen. Dat doet Bianca normaal na het eten, dus dat klopte niet voor haar. Ze had de schone kleding echter al wel klaargelegd!

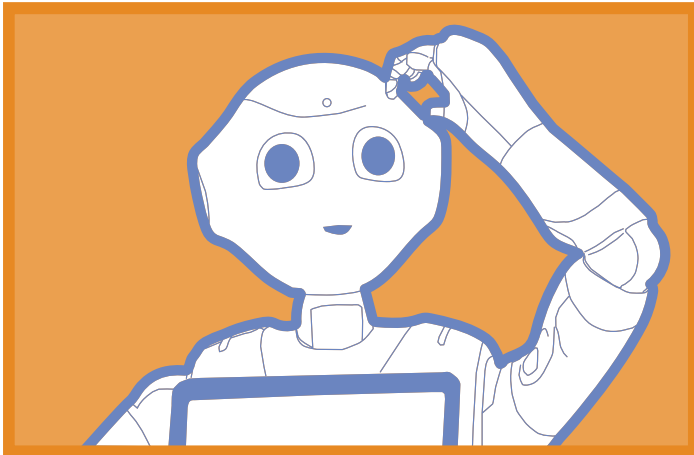
“Zij had minder verzet tegen het aansturen daarvoor door Phi. Als wij als begeleiding het vragen en we vragen het niet op de juiste tijd, dan is er wel verzet.”

Ze zag wel dat Phi vroeg ‘ga je middageten?’ en dat deed Bianca daarna gelijk. Maar de begeleider heeft geen idee of ze dat normaal ook doet omdat ze dat met Marcel regelt. Daar hebben zij verder geen zicht op.

Het simpel voor Phi moeten staan voor de interactie, activeert de bewoner al. Kortom, het uit de bank moeten komen.

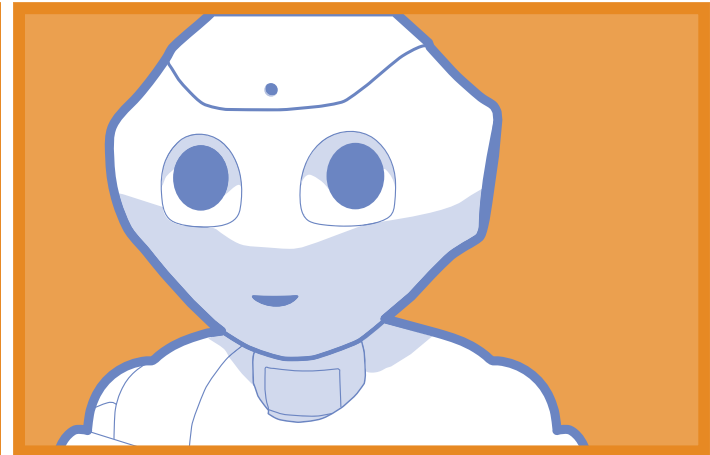
Interactie (gesprek) cliënt met Phi tijdens de **logeerperiode**

Phi: *Bianca, ga je helpen met het
uitruimen van de vaatwasser?*

Bianca: *Dat heb ik al gedaan.*

Phi: *Wat goed van jou!....Jij bent echt
een kanjer!*

verwachtingen vooraf

ervaringen tijdens
het logeren

Informatie & educatie

Op dit gebied waren er geen verwachtingen of wensen.

Bianca heeft het minst gehad aan Phi op het gebied van iemand waar je iets van kan leren en waar je tips en advies van krijgt. Maar Phi zorgt wel voor een bepaalde leerprikkel. Phi vraagt iets extra's van Bianca, ze moet erover nadenken. Al vragen sommige begeleiders zich ook af in hoeverre ze iets leert of op goed geluk een antwoord aanklikt.

Wie kan harder rennen? Een struisvogel of een paard? Bianca had het verkeerde antwoord en reageerde naar de begeleider met: *"Nou, dan heb ik weer wat geleerd!"* Dat vond de begeleider mooi om te zien. De derde keer wist ze dit goed te beantwoorden. Alsof ze ervan geleerd had!

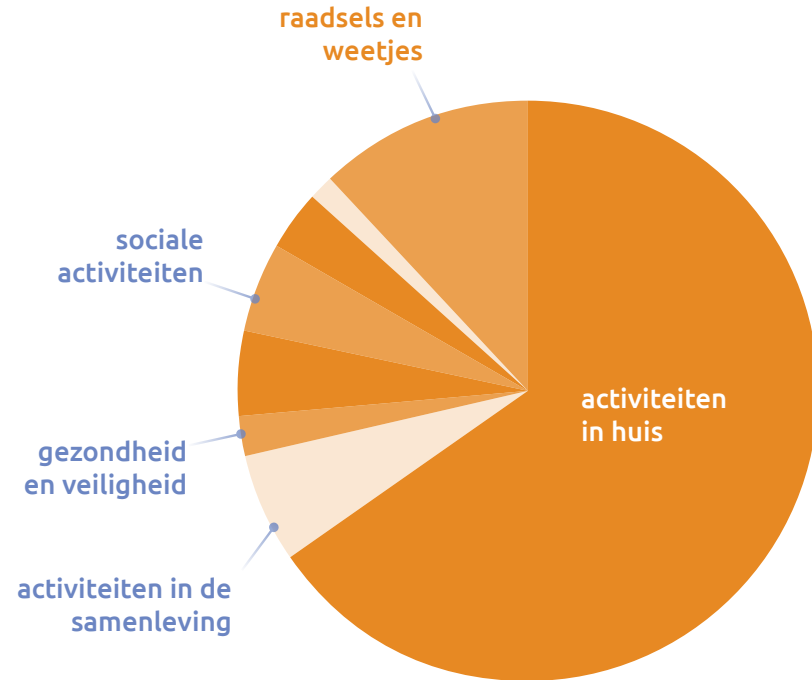
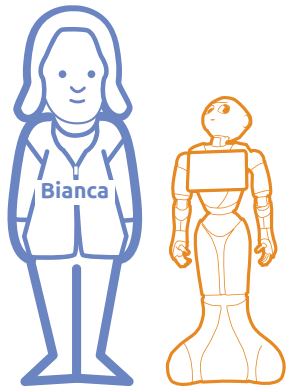
De tips waren in de eerste week te hoog gegrepen, bijvoorbeeld over een glas water. Phi zegt dat Bianca het doet omdat het haar opgedragen wordt, maar niet omdat ze snapt dat het belangrijk voor haar is om goed te drinken. Phi kan misschien ook helpen bij het trainen van het geheugen van Bianca. Juist doordat Bianca meer moet nadenken door de vragen van Phi en verandering van de routine. De ene begeleider ervaart dit als last omdat afwijken van routines ook meer begeleiding vraagt en de ander ziet dit als positieve prikkel.

"Ook wel lastig. Het is een leuk project, maar vraagt ook tijd en je moet even afstappen van de dagelijkse routine, en meer nadenken. Het vraagt ook meer begeleiding naar de cliënt toe."

"Bianca staat voor Phi en moet het zelf doen en is dan bezig met haar geheugen. Ze moet lezen en wordt gestimuleerd om na te denken. Dat maakt ook dat Marcel het minder voelt dat hij het moet doen en dat geeft hem meer rust, dat is het mooiste eraan", aldus de begeleider.

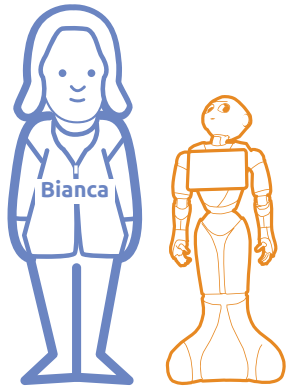
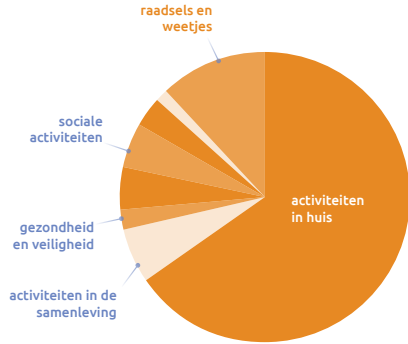
Ingezette interacties vanuit leefdomeinen

- activiteiten in huis
- activiteiten in de samenleving
- werk en dagbesteding
- gezondheid en veiligheid
- sociale activiteiten
- behartigen eigen belangen
- medische ondersteuning
- cognitieve vaardigheden
- raadfels en weetjes

Tijdlijn interactie cliënt met Phi per dag

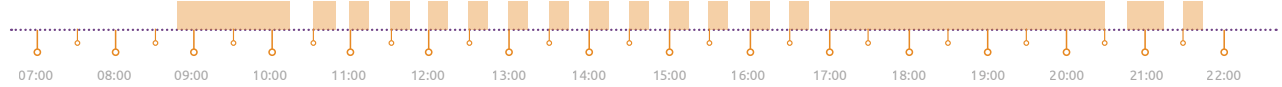
maandag

dinsdag

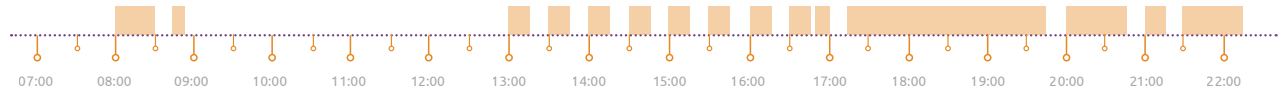
woensdag

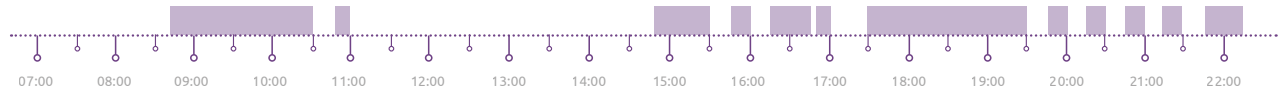
donderdag

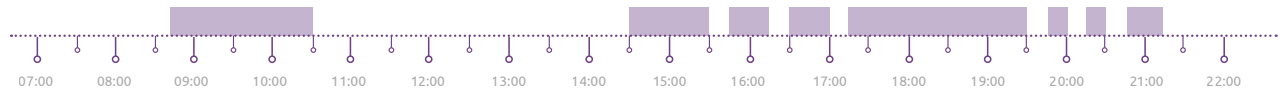
vrijdag

zaterdag

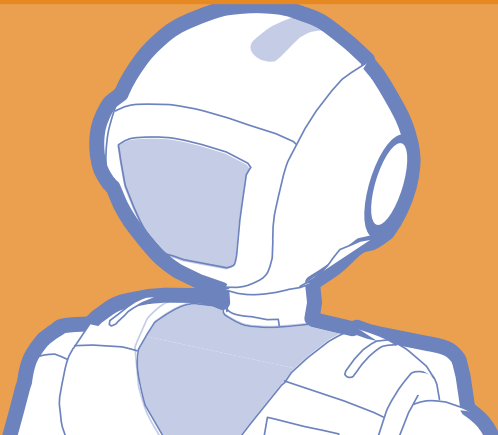

zondag

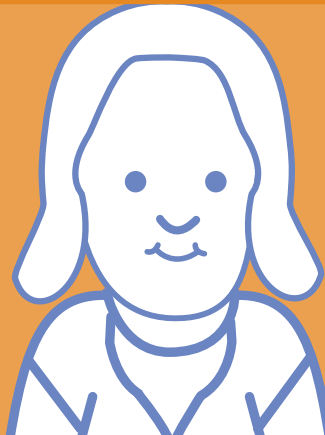

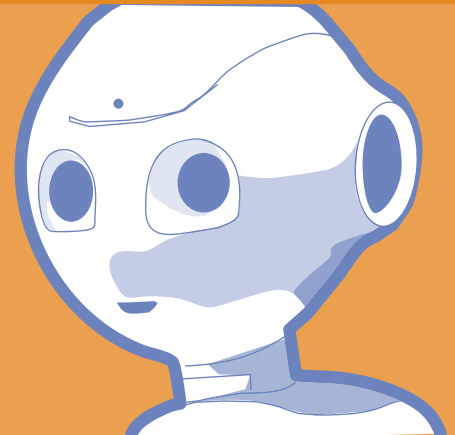
Interactie (gesprek) cliënt met Phi tijdens de **logeerperiode**

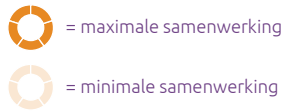
Phi: *Bianca, ga maar naar beneden om
te wachten op de taxi.*

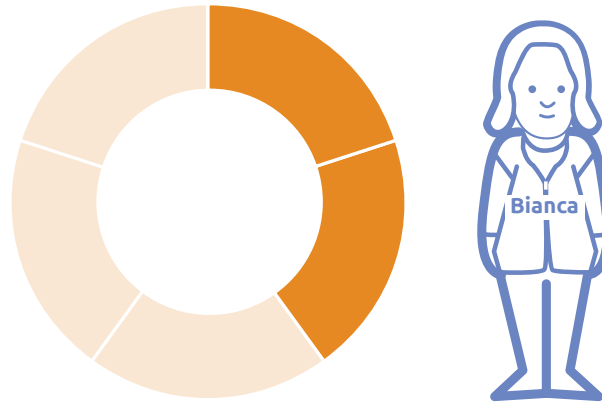
Bianca: *Dat ga ik nu doen.*

Phi: *Jij bent een topper!
Ik wens je een hele fijne werkdag.....
Wij zien elkaar vanmiddag weer!*

Niveau van **zelfstandig om kunnen gaan met Phi**

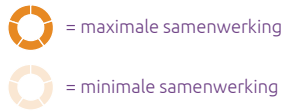

Je samen met Phi kunnen redden vergt ook iets van de cliënt. Je moet een tablet kunnen bedienen, kunnen lezen en schrijven en oogcontact maken zodat Phi je gezicht kan herkennen. Het vergt ook geduld en om kunnen gaan met teleurstellingen omdat Phi nog veel moet leren. Ook vergt het van de begeleiding dat zij een deel van de begeleiding kunnen loslaten aan Phi, zodat de cliënt zelfstandig met Phi kan omgaan.

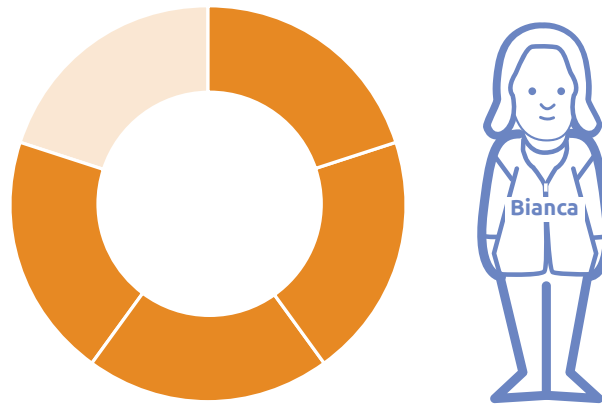
De mate van zelfstandigheid met Phi werd beperkt door:

- Slechter functioneren van Phi.
- Verminderde mate van begrijpend lezen.
- Moeite met bedienen van de tablet door Bianca.

Helaas waren er de nodige technische storingen waardoor Bianca niet altijd zelfstandig met Phi overweg kon. Dat belemmerde de zelfstandigheid van Bianca. Maar qua effecten zagen de begeleiders wel kleine positieve dingen.

Hoeveel **gesprekstijd** hebben ze met **elkaar** doorgebracht?

De mate van gesprekstijd hangt af van de hoeveel interacties, in hoeverre de cliënt uiteindelijk ook aanwezig is om een gesprek met Phi te voeren en hoe Phi functioneerde.

Bianca werkt vijf dagen, verspreid over de hele week. Op haar vrije dagen en in de avonden had zij de meeste gesprekstijd samen met Phi.

Phi: ***Bianca, zullen we samen muziek luisteren?***

Bianca: ***Ja, leuk. Ik weet ook al welke.***

**gezelligheid en minder
loze momenten**

emoties

geduld

interacties

verbetering

Conclusies

Bianca heeft het meest aan Phi gehad op het gebied van gezelligheid en het vullen van loze momenten. Dat verminderde onrust. En Phi gaf resultaat op praktisch gebied bij het herinneren aan dagelijkse bezigheden.

Ze heeft het minst aan Phi gehad op emotioneel vlak en op het gebied van iemand waar je iets van kan leren en waar je tips en advies van krijgt.

Wel had Bianca meer geduld en bleef positief, ook als Phi niet goed functioneerde dan dat ze normaal doet als dingen misgaan. Ook reageerde ze positiever op aansturing vanuit Phi dan door begeleiding. Er was minder verzet.

Slechter functioneren van Phi zorgde ervoor dat begeleiding vaker nodig was voor de interacties met Phi en de effecten kwamen daardoor minder uit de verf.

Een begeleider geeft aan dat het logeerdoel niet is gehaald, mede door het slechter functioneren van Phi. Andere begeleiders zagen wel kleine verbeteringen zoals minder onrust bij Bianca en minder belasting voor haar vriend en mantelzorger Marcel. Sommige begeleiders gaven aan dat ze geen verandering in gedrag zagen. Anderen zagen kleine verschillen.

meer geduld

afhankelijk van
gemoedstoestand

minder onrust

Conclusies

“Ondanks dat het vaak mis ging in laatste week was Bianca niet negatief!”

Over het algemeen was ze echt positiever. Ze barste ook niet in huilen uit als ze iets niet snapte. Iets wat ze normaal wel kon doen. Dus positief ondanks de storingen”, aldus de begeleider.

“Omdat Bianca haar planning niet begrijpt, of ervan af moet wijken, kan ze daar emotioneel door worden. Tijdens het logeren van Phi was dit niet het geval. Zo moesten ze van de planning van het slapen afwijken. Normaal slaapt ze een heel weekeind bij Marcel, maar nu sliepen ze bij elkaar. Daar zou ze normaal niet tegen kunnen en nu kon zij dat gewoon hebben, nu Phi er was. Ook tanden poetsen, nu op haar kamer, in plaats van op Marcel zijn kamer, kon ze gewoon hebben.”

Phi is iemand waar Bianca op terug kan vallen. De aanwezigheid van Phi in haar huiskamer en dat Phi eventueel iets kon gaan zeggen, waren prettig voor Bianca. Phi nam de leegte weg, waardoor ze niet onrustig was. *“Bianca kwam minder vragen, omdat Phi het haar al had gevraagd.”*

“Ze ging wachten wat Phi weer te zeggen had. Anders had ze in de tussentijd al van alles gedaan. Normaal zou ze naar de begeleiding zijn toe gelopen, had ze op het bord gekeken wie er moest werken en ging ze herhaaldelijk vragen stellen. Nu zagen zij echt dat ze minder voor het bord stond, één in plaats van 20 keer.”

Phi: *Vind je knutselen leuk om te doen?*

Bianca: *Ja, ook samen met Marcel.*

Wensen voor de toekomst

1

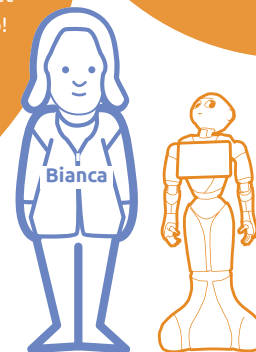
Gesproken taal en picto's.
Voor cliënten die moeite hebben met (begrijpend) lezen zouden picto's helpend zijn en het is fijn als cliënten ook terug kunnen praten in plaats van antwoorden via de tablet.

2

Interactief zijn en reageren op antwoorden van de cliënt. Niet alleen een statisch programma als een luxe herinnering (klok), maar ook kunnen luisteren naar de cliënt. De cliënt moet ook Phi kunnen begroeten en roepen en dus interactief reageren op de bewoner. Dit betekent ook kunnen luisteren naar de bewoner en daarop anticiperen. Dus terugpraten zonder een geplande interactie of gewoon kreten in de ruimte. Bianca staat ook geregeld voor Phi en dan is er geen interactie. Het zou dan leuk zijn als Phi gewoon even iets zegt, zoals hallo! Zou ook zomaar kunnen zonder dat er een officiële interactie gepland is. Bijvoorbeeld dat Phi in de avond zegt *"ik begin al aardig moe te worden."*

3

Dat het duidelijk is wanneer Phi stopt met praten. Als Phi beweegt, gaat Bianca de aandacht zoeken van Phi. Ze let ook op de ogen. Als Phi klaar is met het praatje dan heeft Bianca even nodig dat ze van de begeleiding hoort dat het klaar is. Anders blijft ze ervoor staan. Op een gegeven moment gaat ze dan wel weg als ze merkt dat er niks meer komt. Maar ze begrijpt niet wanneer Phi klaar is.

Phi: *Vond je het fijn dat ik er was?*

Bianca: *Ja, Phi en dit is voor jou.*

Heeft u interesse in nadere informatie over ons sociale robotica programma?
Neemt u dan contact op via philadelphia.nl/robotica